

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1935 den 20. November afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af skriftlig og mundtlig Votering følgende

K e n d e l s e

1 Sag Nr. 225/1935 om Fredning af Arealer ved Søgaard-Sørne.

Den af Fredningsnævnet for Aabenraa Amtsrædsreds den 6. August 1935 afsagte Kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i Henhold til § 16 i Lov om Naturfredning af 8. Maj 1917.

Overfredningsnævnet har den 9. November 1935 besigtiget de af Kendelsen omfattede Arealer.

Idet Overfredningsnævnet i det væsentlige kan tiltræde de i Fredningsnævnets Kendelse anførte Betragtninger, vil Kendelsen i Henhold til de deri anførte Grunde være at stadfæste, dog at Kendelsens Bestemmelse om, at Fredningsnævnet afgør mulig opstaaende Spørgsmaal om Fredningens Omfang, udgaar.

Fredningssagens Omkostninger udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Aabenraa Amtsrepartitionsfond.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Aabenraa Amtsrædsreds den 1935/6. August/afsagte Kendelse stadfæstes, dog at Bestemmelsen om, at Fredningsnævnet afgør mulig opstaaende Spørgsmaal om Fredningens Omfang, udgaar.

Fredningssagens Omkostninger afholdes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Aabenraa Amtsrepartitionsfond.

P.O.V.

Hilbert, Sekr.

(sign.)

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T
a f
Protokollen for Naturfredningsnævnet for
Aabenraa Amt.

Aar 1935, Tirsdagen den 6. August, Eftermiddag Klokken 3
afsagdes af Naturfredningsnævnet 1

Sagen om Fredning af Søgaard Sørnes
Omivelser

saalydende

K E N D E L S E :

Efter at Landbrugministeriet paa Statens Vegne i Efteraa-
ret 1934 har erhvervet det tidligere Gods ejer Andreas Raben tilhørende
"Søgaard Gods", har Naturfredningsnævnet fundet Tiden inde til at
fremsætte en allerede tidligere påtænkt Fredning af de ved Hovedlande-
vejen Aabenraa-Krusaa beliggende Omgivelser af Søgaard "Store Sø"
og "Lille Sø", idet Nævnet finder, at disse Omraaders nuværende Til-
stand bør bevares for Eftertiden af landskabelige Grunde.

Den stærkt befærdede Hovedlandevej fra Krusaa til Aabenraa
gaar paa Strækningen fra Krusaa til Søgaard Kro gennem et temmeligt
fladt og ensformigt Landskab, paa Baggrund af hvilket den kuperede
og mere frodige Egn ved Søgaard-Sørne synes at være af særlig Natur-
skønhed og Kjendommelighed.

Nævnet finder, at det er af væsentlig Betydning for Almen-
heden at bevare det nuværende smukke Udsyn over denne Egn, som kan ny-
des af alle de mange Mennesker, der færdes paa Landevejen.

Nævnets Plan omfatter Fredning

A. Vest for Vejen af

1. den karakteristiske Træbevoksning Parcel 5 af Kortblad 8, Søgaard
Kortdistrikt, Del af den Gæstgiver Jørgen Hansen tilhørende Kjøn-
dom, Søgaard Bd. III, Bl. 72, Art. 139, paa hvilken Kjendom den
gamle stilrene Søgaard-Kro-Bygning er beliggende lige ved Lande-

vejen.

2. De til Husmand , Amtsrådsmedlem F. V. Teicherts Ejendom, Søgård Bd. III, Blad 60, Art. 129, hørende Parceller 87/36, 3 og 4 af Kortblad 8, Søgård Kortdistrikt, med Træbevoksningerne langs Sydsiden af den store Søs (under Sagen udstykket og tillagt Parcel Numrene 96/36, 94/3 og 95/4, alt Art. 129, og Parcel Numrene ⁹³ 82/36, 91/3 og 92/4, alt Art. 184).
3. Parcel 74/2, samme Kortblad, Søgård Bd. II, Bl. 40, Art. 109, tilhørende afdøde Godsejer Villars Lunn's i uskiftet Bo henseende Enke, Cathrine Lunn, f. Junggreen, København, og beliggende umiddelbart op til Landevejen ved den store Sø's østlige Ende.
4. Parcel I, samme Kortblad, beliggende ligesom fornavnte Parcel, - endvidere langs den store Sø's Nordside den Del af Parcellerne 15 og 16, som ligger syd for en Linie, draget i Forlængelse med Søgård Hoved - bygnings Sydfacade, samt Parcellerne 42, 41, 40, 39, 38 og 37, (efter Udstykning 89/37 og 90/37) samme Kortblad, alt Have- og Skovarealer, henhørende under Statens Ejendom, Søgård Bd. II, Blad 33, Art. 62 og 168.
- B. ø s t for Vejen af samme Ejendoms Parceller 56/0, 38, 62/0, 38, 57/38, 58/37, Del af 61/1 (nemlig efter Udstykning 67/1), Del af 54/1 (nemlig efter Udstykning af 70/1) samt 35 og 34, alle af Kortblad 7, Søgård Kortdistrikt, nemlig den lille Søgård Sø's Omgivelser med Skovbevoksningen paa førstnævnte 3 Parceller og med det tidligere Søgård Voldsted beliggende paa de 3 sidstnævnte Parceller, Søgård Bd. II, Bl. 33 og 44 samt Bind III, Bl. 51, Art. 121, 102 og 165, ligeledes tilhørende Staten . -

I et den 2. April 1935 afholdt - lovligt indkaldt - Møde har Nævnet forelagt Sagen for de interesserede Lodsejere og Panthavere og de fremsættede af disse har stillet sig imødekommende overfor Fredningen, der gaar ud paa, at de nævnte Områder skal bevares i deres nuværende Tilstand, saaledes at der ikke maa foretages Foranstaltninger, der griber ind i denne.

Gæstgiver Jørgen Hansen har erklæret sig enig i Fredningen, men har for de med denne forbundne Indskrænkninger i hans Ejendomsforhold påstået sig tilkendt en Erstatning paa af 200 Kr.

Husmand Teichert har i Anledning af, at han allerede inden Sagen rejstes, havde afkøbt Art. Nr. 184 af Søgård Rjølav af Areal

2977 m² til en gennem Landsretssagfører Weber, Aabenraa, repræsenteret, ubekendt Trediemand, for en Købesum af 0,50 Kr. pr. m², påstaaet sig holdt skadesløs af Nævnet, saafremt denne Handel af Hensyn til Fredningssagen ophæves ved Nævnets Forhandling med Køberen. Han har i saa Henseende anbragt, at det afhandede Areal er uden landbrugsmæssig Værdi og at Salget derfor er enestaaende gunstigt for ham, hvorfor han maa forlange den fulde Købesum - 2977 m² a 0,50 Kr. = 1488,50 Kr. - erstattet. Iøvrigt har han intet haft at indvende mod Fredningen, forudsat, at der tilkendes ham en passende Erstatning, i hvilken Henseende han for det øvrige Omraade, bortset fra Art. 184, anser et Beløb af 1000 Kr. for rimeligt. Hans samlede Erstatningskrav udgør herefter 2488,50 Kr.

Ved Nævnets Møllekomst er der truffet den Ordning med Hensyn til Husmand Teicherts fornavnte Art. Nr. 184, at den omtalte Handel ophæves, idet vedkommende Køber, Kjømand Hr. Poulsen, Søgaard, samtykker heri mod Betaling af en efter Nævnets Skøn passende Del af hans Omkostninger ved Handelen, af ham opgjort til 226,45 Kr. og at Krigsministeriet paa Statens Vegne overtager det nævnte Grundstykke imod en Købesum af 1000 Kr. Herved bemærkes, at Kjømand Poulsen iøvrigt er tilfredsstillet derved, at Husmand Teichert til denne har solgt Byggegrund øst for Landevejen. Købesummen herfor er den skiknelige for saadanne Grundstykssalg, hvorefter Teichert har foretaget flere i den seneste Tid, nemlig 1 Kr. pr. m².

Krigsministeriet, der er Bruger af de Staten tilhørende Arealer, om hvis Fredning der er Tale, og som efter det oplyste i nær Fremtid vil erholde Skøde paa disse fra Landbrugsministeriet, har ved de for Ministeriet mødte Repræsentanter, Kaptajn Wulff, henholdsvis Kaptajnløjtnant Khronakjold, begge af Kolding, erklæret, at Ministeriet havde en særlig Interesse i en samlet Fredning af de her i Sagen omhandlede Arealer, og at man derfor under Forudsætning af Sagens Fremme i sin Helhed uden Vederlag vilde gaa med til en Fredning af de fornavnte, Staten tilhørende Arealer. Udfrå samme Betragtning har Krigsministeriet medvirket paa den foran omtalte Maade til Ordning af Mølleområdet med Kjømand Poulsen angaaende Art. 184.

Landbrugsministeriets Repræsentant, Kaptajn Johnstad-Møller, Søgaard, har indtaget samme Standpunkt.

Af de private Lødsjere Teichert og Hansens Kreditorer

har alene Bankdirektør Juhler, Aabenraa, givet Møde for Handelsbanken i Aabenraa, Filial af Københavns Handelsbank, der påstaar Erstatningsbeløbene tillagt Panthaverne efter Rangfølge.

Kjerinden af Art. 109, Enkefru Cathrine Lunn, København, har ikke givet Møde under Sagen ~~Sagen~~. Paa dette Artikel-Nummer hæfter der ikke Pantegæld.

Nævnet finder herefter, at Sagen af de allerede anførte Grunde bør fremmes og Nævnet skal herefter med Hensyn til Fredningens Omfang og Gennemførelse bemærke følgende :

Som Følge af at Omraadernes nuværende Tilstand skal bevares, er enhver Bebyggelse, herunder Anbringelse af Skure, Boder, Lysthuse, Badehuse, Træbarakker og lignende forbudt. Ej heller maa Henstilling af Sporvogne, Jernbanevogne, Omnibusser eller andre lignende Køretøjer finde Sted. Stenindvinding og/eller Fjernelse af Sten fra Arealerne, herunder Diger og Gærder, er forbudt, ligeledes Teltslagning og Baaltænding.

Paa de skovbevoksede Parceller, Numrene 5, 89/37, 90/37, 38, 39, 40 og 41, Kortblad 8 og 56/0,38, 57/0,38 og 58/37, Kortblad 7, maa ikke foretages Hugst, hverken til Salg eller eget Brug uden Tilladelse fra den tilsynsførende med Statskovene paa Art. Nr. 62 og Ejerne skal i det hele med Hensyn til Hugning, Greneskapning og Bortrydning samt med Hensyn til Nyplantning til Erstatning for tilladt Hugst rette sig efter de Forskrifter, som maatte blive givet af Tilsynet.

Særlig bemærkes med Hensyn til Parcellerne 96/36 og 94/3, Kortblad 8, (forhen 87/36 og 3) tilhørende Humand Teichert, at det følger af Fredningen, at den under 21. April 1923 i Tingbogens Afd. II Nr. 1 indførte Servitut, hvorefter Træbevoksningen ikke kan fjernes uden Samtykke af Parcel 75/36, Kortblad 8 (Søgård Gods) bortfalder, saaledes at Retten til at meddele Samtykke til Træernes Fjernelse overgaar til den fornavnte Tilsynsførende. Saa frent den bestaaende Bevoksning helt eller delvist forguard, samt naar Tilsynet isvrigt finder det hensigtsmæssigt og afgiver Indstilling herom til Fredningsnævnet, skal ny Plantning efter Nævnets nærmere Bestemmelse kunne foretages paa det offentliges Bekostning.

De Arealer, der henligger i Græs, nemlig Parcellerne 67/1, 70/1, 35 og 36 Kortblad 7, Parcellerne 1, 74/2, Kortblad 8,

skal henligge som nu og Omraadet maa ikke dyrkes paa anden Maade end nu.

Derimod maa de af Husmand Teichert hidtil opdyrkede Area - ler, Parcel 95/4 og delvis 94/3, Kortblad 8, fremtidig dyrkes land - brugsmæssigt paa sædvanlig Maade som hidtil. Der gøres den Undtagelse fra fornevnte Forbud mod Stenindvinding, at den af Hensyn til Dyrkningen nødvendige Fjernelse af Sten tilstedes.

Paataleretten tilkommer Fredningsnævnet, der ligeledes af - gør muligt opstaaende Spørgsmaal om Fredningens Omfang.

I Betragtning af, at det Enkefru Cathrine Lunn tilhørende, fredede Grundstykke gennem mange Aar henligger ubenyttet og er uegnet til Bebyggelse, finder Nævnet, at der ikke bør ydes Kjerinden nogen Erstatning for Fredningen. Der er ej heller givet Møde under Sagen af Kjerinden, endside forlangt nogen Erstatning.

Med Hensyn til de nedlagte Erstatningspaastande bemærkes iøvrigt følgende :

Det af Gæstgiver Jørgen Hansen fremsatte Erstatningskrav paa 200 Kr. findes ikke urimeligt, uanset at det efter det foreliggende maa antages, at den omhandlede Parcel 5, Kortblad 8, Søgaard, er at an - se som Fredskov i Henhold til Bestemmelserne i Lov om Skove af 11. Maj 1935. Nævnet finder, at der ved Fredningen er pålagt Kjeren saadanne Baand og Indskrænkninger i hans Raaden, udover hvad der følger af de al - mindelige Fredskovsbestemmelser, at den forlangte Erstatning af 200 Kr. maa anses passende. Erstatningsbeløbet findes at burde udbetales Søn - derjyllands Kreditforening som Panthaver i Gæstgiver Jørgen Hansens Ejendom.

Nævnet kan endvidere godkende det af Husmand Teichert frem - satte Krav om en samlet Erstatning af 2488,50 Kr. , hvoraf 1000 Kr. frenskaffes paa fornevnte Maade, idet denne Erstatning efter samtlige foreliggende Omstændigheder findes at staa i rimeligt Forhold til de ved Fredningen pålagte Indskrænkninger, Byrder og Ulemper.

Erstatningen - respektive Udbetalingen fra Krigsministe - riet - fordeles mellem Kjeren og Panthaverne saaledes :

Sønderjyllands Kreditforening	1000 Kr. 00 Øre
Sønderjydsk Hypotheklaanefond	500 " 00 "
Handelsbanken i Aabenraa	500 " 00 "
Laanekassen for Sønderjylland	250 " 00 "
Kjeren Resten	238 " 50 "
	2488 Kr. 50 Øre.

Endelig finder Nævnet, at den af Købmand Fr. Poulsen nedlagte Erstatningspaastand bør tages tilfølge, saaledes at der som delvis Godtgørelse for hans Udgifter ved den ophævede Grundstykshandel tillægges heri et Beløb af 100 Kr., idet det fulde Omkostningsbeløb 226,45 Kr. ikke i sin Helhed findes at vedrøre Købet af den her omhandlede Parcel.

Erstatningerne findes at burde udredes med $\frac{2}{3}$ af Statskassen og $\frac{1}{3}$ af Aabenraa Antarepartitionsfond.

T h i b e s t e m m e s :

De foran beskrevne Omraader af Ejendomme, tilhørende
Enkefru Cathrine Lunn,
Gæstgiver Jørgen Hansen,
Husmand F. V. Teichert og
Landbrugministeriet paa Statens Vegne,
vil være at frede i Overensstemmelse med det anførte.

Der udredes i Erstatning til Gæstgiver Jørgen Hansen
200 Kr., Husmand F. V. Teichert 1488,50 Kr. og Købmand Fr. Poulsen
100 Kr.

Erstatningerne udredes med $\frac{2}{3}$ af Statskassen og $\frac{1}{3}$ af
Aabenraa Antarepartitionsfond.

N. Levinson

Hans Lyck

Jens Peter Nielsen

*fr.
d.T./dl.R.*

Udskriftens Rigtighed bekræftes.



den 5. November 1935.

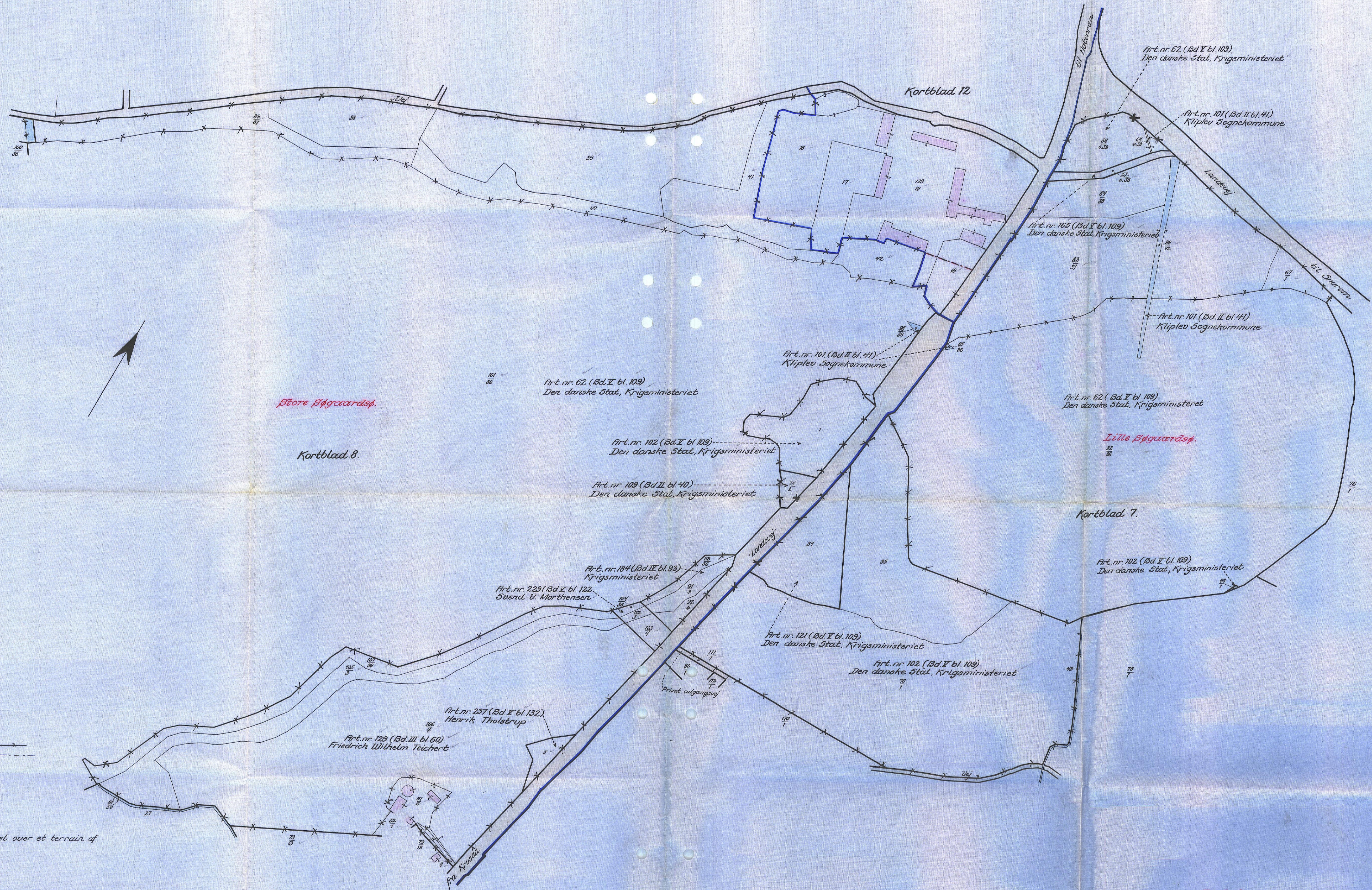
Levinson

Sønderjydske Hypotheklaanefond, Tønder, godkender
herved som Panthaver i Husmand F. V. Teicherts Ejendom i
Søgaard foranstaaende Kendelse.

Tønder , den 7. November 1935.

Ch. J. Jørgensen

KORT>



Fredningsgrænse:
Sammen faldende med skel: — x —
ikke — — — — —

Afrids efter matrikelkortet over et terrain af
Søgaard.
Sogn: Kliplev.
Herred: Lundtoft,
Amt: Rabenraa, Sønderborg.

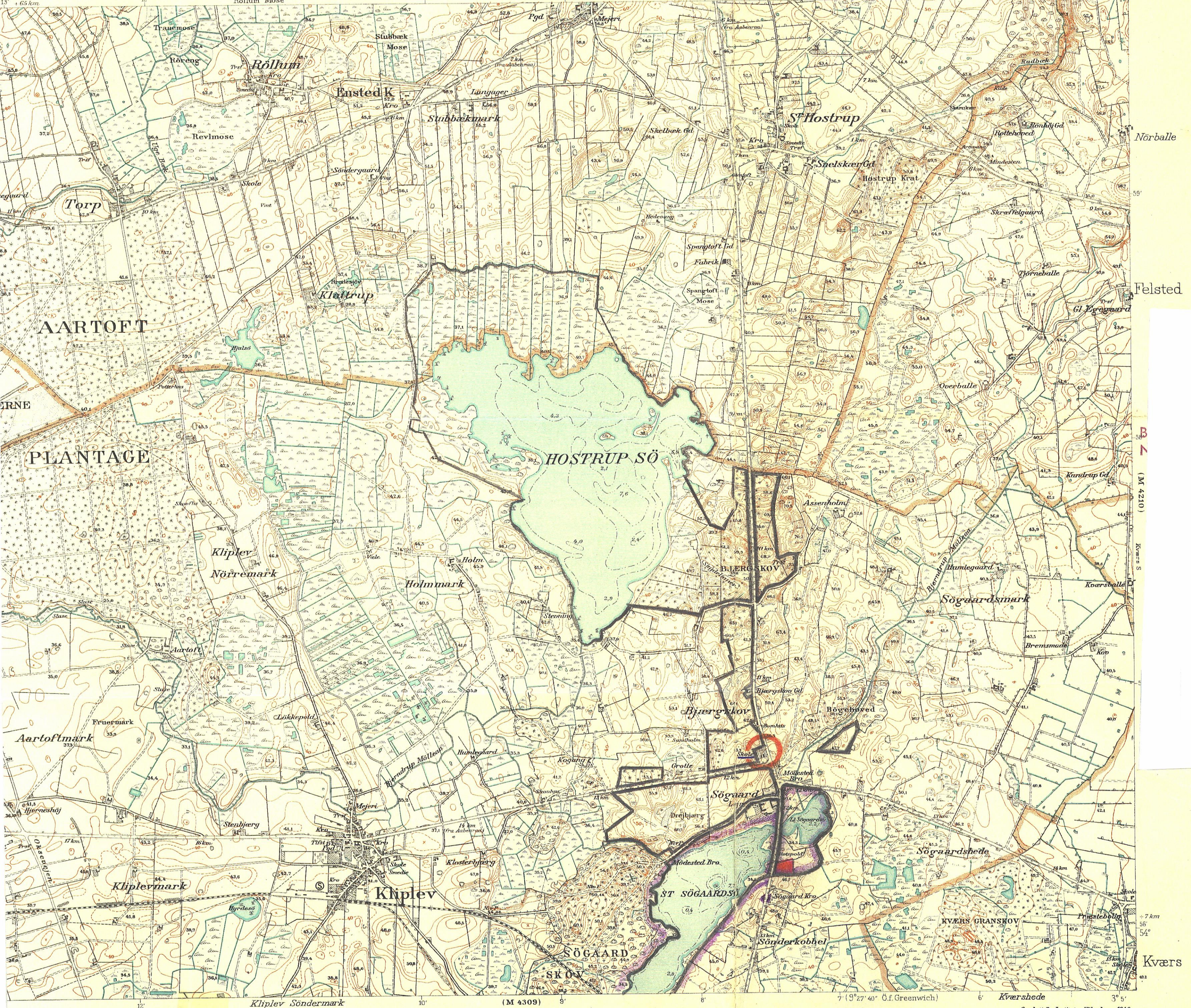
Vedfærdiget af

M 4209
nr. 484

Amtslandinspektøren i Rabenraa.
den 1. dec. 1952.
P.R.U.
P. R. U.

Fredningsgrænse, der ikke er
Parcelgrænse, indtegnet med rødt.
Rabenraa, den 18. 12. 1952.

I. Bruun
Landinspektør



1:20 000

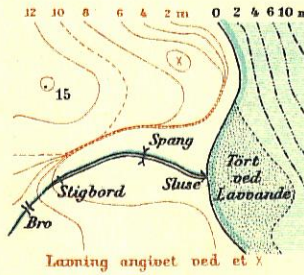
1000 m 500 0 1 2 km

Forkortelser

Landvej med Kilometersten
Offentlig Bane
Privat Vej og Markvej
Spadsvej og Fodsti
Demning
Højspændingsledning (50-60 000 Volt)
Sogneskole
Dige med Boplantning
Levende Bogn

Jernbane m. Niveauskæring
- m. Over- og Underføring af Vej
S B T Station, Billetsalgstod, Trindret
+ o Sten og Kæmpehøj

Trigonometriske Stationer:
Δ T-St med Postament
Δ stift til Overfluden



Højde- og Dybde i Meter. Højdeforskellen mellem Landkurverne er 2 Meter

Autovk - Automobilvejkødet
FM - Færdet Mindesmærke
Land (Ld) - Landdistrikt
Ls - Landsogn, MI - Vejrmølle
Nio P - Niveaumærkepunkt
Pg - Præstegård
Rst - Redningsstation, S - Sogn
Skovhs - Skovfogedhus

Skovrd - Skovridergaard
Stby - Stationsby, Tylv - Teglværk
Tlfst - Telefonstation
Tlgr - Telegrafstation
Trsf - Transformator
Vandv - Vandværk
Vko - Vindkørn
Vml - Vindmølle, Vmt - Vindmotor

Lønskov og Opvæst
Naleskov og Opvæst
Lystanlæg
Lyng
Eng og Mose
Sand og Klet
Marsk
Grusgrav og Mergelgrav

Begrænsning af fredet areal
FM's
Evt. afhændet til Kliplev komm.

Veje korrekte grænser
24/4 80
J. K. K.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00484.00

Dispensationer i perioden: 17-02-1998 - 07-04-1998

20 FEB. 1998

Den 17. februar 1998 behandlede formanden, dommer Claus Kejser, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 61/1997:

REG. NR. 0484.00.

Ansøgning fra Sønderjyllands Amt om behandling af en sag om beskadigelse af en fredet bevoksning på østsiden af Søgård Sø.

- § 50 -

Sagens bilag var til stede, herunder en skrivelse af 21. oktober 1997 fra Sønderjyllands amt, miljøområdet, j.nr. 8-70-50-519-1-97.

Det fremgår af sagen, at ejendommen matr.nr. 129 Søgård er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1935. Fredningen har til formål at bevare det smukke udsyn over Søgård søerne fra hovedlandevejen mellem Åbenrå og Kruså, og området skal bevares i den nuværende tilstand.

Det bemærkes, at der er fredskovpligt på det i sagen omhandlede areal.

Det fremgår af skrivelsen af 5. februar 1998, at der med ejeren er truffet aftale om, at den lille fredskovpligtige lund i ejendommens sydvestside tyndes, og at jordbunden bearbejdes, således at selvforryngelse i bøgetræerne kan finde sted, og at der lige nord for lunden nyplantes en ca. 3.000 m² stor bøgebevoksning iblandet eg og lind. Plantningen, som noteres som fredskov, skal være udført senest 1. juli 1999.

Modtaget i Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. 8-70-50-519-1-97 - 12/11/98 - 0001 Bt.
Akt nr. 78

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Da den aftale, der er indgået mellem lodsejeren og Stats-skovdistriktet er i overensstemmelse med Nævnets tilkendegivelse af 28. november 1997 meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation til nyplantningen med bemærkning, at der fortsat sker indhegning af bevoksningen langs søbredden for at hindre græsning.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

Det fremgår af Statsskovdistriktets skrivelse, at området er omfattet af søbeskyttelseslinien, hvorfor også Amtsrådets tilladelse til nyplantningen kræves.

Claus Kejser

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT

Domhuset, Kongevej 41, 6400 Sønderborg, tlf. 73 42 41 21, fax. 74 42 41 23

REG. NR. 0484.00.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 8 APR. 1998

Den 7. april 1998 behandlede formanden, dommer Claus Kejser, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 18/1998:

Ansøgning fra Kort- og Matrikelstyrelsen, Landinspektørsektionen, Åbenrå, om arealoverførsel og lovliggørelse af pumpestation.

- § 50 -

Der fremlagdes skrivelse af 18. marts 1998 med bilag fra Sønderjyllands Amt, Miljøområdet, j.nr. 8-70-51-4-519-1-98.

Det bemærkes, at sagen af Nævnet har været behandlet på skriftligt grundlag, og at det amtsrådsvalgte medlem, Thomas Lauritzen, og det kommunalvalgte medlem, Werner Hansen, har deltaget i afgørelsen.

Det fremgår af sagen, at der er ansøgt om tilladelse til at arealoverføre et 260 m² stort areal fra ejendommen matr.nr. 393 Søgård, til matr.nr. 442 Søgård. På arealet er i 1994 opført en pumpestation, der transporterer spildevand fra Søgård til Felsted. Der er opført et 1 x 1 meter stort målerskab i grøn farve. Herudover er et betondæksel i niveau med terræn synligt.

Arealet er omfattet af fredningen af Søgård søernes omgivelser. Fredningens formål er at bevare udsynet over søerne og disses omgivelser. Det er bestemt, at området skal bevares i sin nuværende tilstand, og der må således ikke opføres bygninger af nogen art.

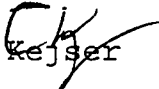
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
12/4/98-0001
19

BH.

Sønderjyllands amt har anbefalet, at der meddeles dispensation til lovliggørelse af pumpestationen på vilkår, at der ikke opsættes hegn omkring arealet bortset fra et sædvanligt landbrugshegn (let trådhegn).

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Under hensyn til at den synlige del af pumpestationen alene er et målerskab og et betondæksel som ovenfor anført, findes etableringen af stationen ikke at være i strid med fredningens formål, hvorfor Nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler dispensation til lovliggørelse af den etablerede pumpestation på vilkår som foreslået af amtet.

Claus Kejser 

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

27 OKT. 2009

**Fredningsnævnet for Syddjylland
Sydlig del**

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
Email.esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

26. oktober 2009
Fredningssag 13-2009

J.nr. 13/2009: Opfyldning på ejendommen matr.nr. 129 Søgård, Kliplev

Vedlagt sendes afgørelse i ovennævnte sag, idet Fredningsnævnet er blevet gjort opmærksom på en fejl i afgørelsen sendt den 13. oktober 2009.

Side 1, 5. afsnit: "Fredningsnævnet har besluttet at meddele Søgård Byg Holding ApS afslag på en lovliggørende dispensation til at bevare opfyldningen. Opfyldningen skal være fjernet senest den 15. december 2009." **UDGÅR.**

Afgørelsen er i øvrigt identisk med tidligere udsendt afgørelse.

Med venlig hilsen

 Margit Ø. Laub

Denne afgørelse er sendt til:

Søgård Byg Holding ApS, c/o Kjeld Hansen, Flensborgvej 22, 6200 Aabenraa.
Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.
Skov - og Naturstyrelsen Sønderjylland, Felstedvej 14, 6300 Gråsten.
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Aabenraa kommune, Teknisk Forvaltning, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa.
Aabenraa kommune, Naturafdelingen, Plantagevej 4, Bov, 6330 Padborg.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite ved formanden Per Kleist Bønnelycke, Mølle-
gården 21, 6340 Kruså.
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.
Friluftsrådet c/o Mogens Thomsen, Varnæsvej 127, 6200 Åbenrå.
Friluftsrådet v/ Arne Bondo-Andersen, Søndermose 38, 6330 Padborg.
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
Dansk Ornitologisk Forening v/ Ove Steiner Rasmussen, Høgelshøj 83, 6200 Aabenraa.

Fredningsnævnet for Syddjylland Sydlig del

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
Email: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

13. oktober 2009
Fredningssag 13-2009

J. nr.: 13/2009: Opfyldning på ejendommen matr. nr. 129 Søgård, Kliplev.

Aabenraa Kommune, Teknik og Miljø, har den 23. april 2009 rettet henvendelse til Fredningsnævnet om en opfyldning, foretaget af Søgård Byg ApS, Flensborgvej 22, Aabenraa, på ejendommen matr. nr. 129 Søgård, Kliplev. Det fremgår af kommunens brev til Fredningsnævnet, at der i en skræntlavning på ejendommen er deponeret cirka 200 kubikmeter jord og cirka 150 kubikmeter lerholdigt jord.

Ejendommen er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 20. november 1935, om fredning af arealer ved Søgård Sø. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at det er formålet med fredningen af arealerne ved Søgård Sø at bevare udsynet over Søgård søerne og søernes omgivelser, og at de fredede arealer skal bevares i deres "nuværende tilstand".

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles ejeren af ejendommen, Søgård Byg Holding ApS, c/o Kjeld Hansen, Flensborgvej 22, 6200 Aabenraa, en lovliggørende dispensation til at bevare opfyldningen, eller om der skal meddeles påbud om retablering af tilstanden.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 28. august 2009, hvor der er foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Søgård Byg Holding ApS en lovliggørende dispensation til at bevare opfyldningen.

Sagens baggrund:

Den 6. august 1935 afsagde Naturfredningsnævnet for Aabenraa Amt kendelse om fredning af Søgård søernes omgivelser.

I kendelsens indledning hedder det blandt andet:

"Efter at Landbrugsministeriet paa Statens vegne i Efteraaret 1934 har erhvervet det tidligere Godsejer Andreas Raben tilhørende "Søgaard Gods", har Naturfredningsnævnet fundet Tiden inde til at fremme en allerede tidligere paatænkt Fredning af de ved Hovedlandevejen Aabenraa-Krusaa beliggende Omgivelser af Søgaard "Store Sø" og "Lille Sø", idet Nævnet finder, at disse Omraaders nuværende tilstand bør bevares for Eftertiden af Landskabelige Grunde.

Den stærkt befærdede Hovedlandevej fra Krusaa til Aabenraa gaar paa Strækningen fra Krusaa til Søgaard Kro gennem er temmelig faldt og ensformigt Landskab, paa Baggrund af hvilket den kuperede og mere frodige Egn ved Søgaard-Søerne synes at være af særlig Naturskønhed og Ejendommelighed.

Nævnet finder, at det er af væsentlig Betydning for Almenheden at bevare det nuværende smukke Udsyn over denne Egn, som kan nydes af alle de mange Mennesker, der færdes paa Landevejen..."

Det hedder videre i kendelsen blandt andet:

"I et den 2. april 1935 afholdt Møde har Nævnet forelagt Sagen for de interesserede Lodsejere og Panthavere og de fremmødte af disse har stillet sig imødekomende overfor Fredningen, der gaar ud på, at de nævnte omraader skal bevares i deres nuværende Tilstand, saaledes at der ikke maa foretages Foranstaltninger, der griber ind i denne.

...

Som Følge af at Omraadernes Tilstand skal bevares, er enhver Bebyggelse, herunder anbringelse af Skure, Boder, Lysthuse, Badehuse, Træbarakker og lignende forbudt. Ej heller maa Henstilling af Sporvogne, Jernbanevogne, Omnibusser eller andre lignende Køretøjer finde Sted,. Stenindvinding og/eller Fjernelse af Sten fra Arealerne, herunder Diger og Gærder, er forbudt, ligeledes Teltslagning og Baaltænding ..."

Kendelsen blev forelagt Overfredningsnævnet, der stadfæstede denne ved kendelse, afsagt den 20. november 1935.

I et brev af 4. marts 2009 til Søgård Byg Holding ApS har Aabenraa Kommune anført blandt andet:

" ...

Aabenraa kommune har konstateret, at der er sket opfyldning og terrænændringer på matrikel nr. 129 Søgård, Kliplev ...

Vi besigtigede fælles opfyldningen i går. Du oplyste, at du nylig (uden kommunens tilladelse) har ladet ca. 200 m³ jord udsprede på et ca. 3000 m² stort areal netop nord og vest for bygningerne (omtrent som vist på kortet), at der tillige er udspreidt en mindre mængde jord/ sand opgravet fra 2 istandsatte terrasser på matriklen, at de 200

m³ jord oprindeligt skulle have været brugt til et byggeprojekt i Aabenraa ("Kildespringet"), at jorden blev leveret af firmaet "Mammen". Du antager, at Mammen har ladet jorden undersøge for forurenende stoffer, og at hovedparten af jorden/sandet er blevet fordelt jævnt over det 3000 m² store areal. Dog er en del jord anvendt til at "udglatte" et indhug i en skrænt (sydlig del af opfyldt område).

Aabenraa Kommune kan oplyse

at opfyldning/terrænændringer er sket indenfor et område omfattet af søbeskyttelseslinjen omkring Store Søgård Sø (Naturbeskyttelseslovens § 16). Formålet med denne er bl. a. at bevare værdifulde landskaber, og der må derfor ikke ske terrænændringer m.m. uden kommunens forudgående tilladelse,

at opfyldningen desuden er sket indenfor et fredet område "Søgård søernes omgivelser". Formålet med fredningen er at bevare udsynet over Søgård søerne og disses omgivelser. Ændringer som forringer udsyn og landskabelige værdier forudsætter Fredningsnævnets godkendelse, og

at jf. jordforureningslovens og kommunens regulativ skal det vurderes, om jorden indeholder forurenende stoffer.

Det gennemførte projekt forudsætter således kommunens godkendelse.

Som aftalt ved vores besigtigelse undersøger du, hvor den tilkørte jord kommer fra, og om jorden er blevet undersøgt for forurenede stoffer. Evt. undersøgelsesresultater fremsendes til kommunen. Du (eller Mammen) bedes endvidere udfylde vedlagte skema "Anmeldelse af jordflytning" og tilbagesende skemaet til mig...

Endelig bedes du skriftligt oplyse (gerne med en email), om du har bemærkninger til kommunens beskrivelse af sagen ovenfor..."

I et brev af 10. marts 2009 til Aabenraa Kommune har Søgård Byg Holding ApS besvaret kommunens brev og har anført blandt andet:

"...

I sommeren 2008 har vi haft vores adgangsveje og indkørslen opgravet, afrettet, tilstampet med stabil og fået ca. 1.200 m² belægningssten lagt ud. Vores mark nord for ejendommen blev ved den lejlighed brugt til opmagasinering af materialer. Den stak, man kan se på billede nr. 1 ved siden af bulldozeren, er stabilgrus, som er afgravet i dette område. Dette stabil har vi tænkt at bruge andet sted til en vejopbygning eller i en indkørsel. Derfor ligger det her stadig.

Der er udgravet ca. 130 m³ råjord i forbindelse med omlægningen af regnvandsledningen og reparationen af vores kældervæg på den sydlige gavl af indhuset og ca. 20 m² jord i forbindelse med etableringen af en terrasse bag ved garagen. Dette jord var meget leret.

Vi har kun fyldt jord på et areal, der er ca. 50 x 18 m omkring en skråning, som vi har ønsket udjævnet så meget, at der kan slås græs på den.

For at få den meget lerede jord væk, har vi først dozet muldjorden til side, kørt lerjorden på plads og derefter udlagt muldjorden oven på igen.

Til en byggeplads i Aabenraa (Kildespringet) har Meldgaard i januar måned leveret ca. 200 m³ muldjord fra grusgraven i Andholm, matr. nr. 1187 mfl. Brunde, Rise... som vi skulle bruge til at afrette skråningen mod Bjerggade med. Bygherre ønskede i stedet for at få udlagt flis, hvorved vi havde muldjorden tilovers.

Denne jord kunne vi bruge til at færdigafrette vores skråning med og vi fik firmaet Mammen til at køre den fra Aabenraa til Søgård. Jorden er aflæsset i indkørslen ved vejen og derefter skubbet om i skråningen med bulldozeren, derfor er et så stort areal berørt.

På marken er der ikke ændret terræn.

Vi kunne ikke drømme om at forringe vores ejendoms værdi, som vi har investeret mange millioner på, ved at køre forurenede jord på den og der er i øvrigt heller ikke konstateret forurening i jorden på Kildespringet, som ligger hvor Aabenraas gamle vandværk tidligere lå. Deraf er navnet "Kildespringet" jo også opstået..."

Brevet var vedlagt "Anmeldelse om jordflytning", dateret den 8. marts 2009, samt fotografier, der viser forholdene, som er beskrevet i brevet.

Søgård Byg Holding ApS har anført i anmeldelsen, at selskabet havde foretaget en akut flytning af 200 m³ overskudsjord fra en byggeplads - Kildespringet - for at færdigretablere skråning og læplantning. Det fremgår endvidere af anmeldelsen, at flytningen var sket den 23. og den 24. februar 2009, at jorden var klassificeret som muldjord, at muldjorden ikke var forurenede, at jorden var genanvendt, og at jorden var modtaget af Søgårdbyg A/S.

I en påtegning på anmeldelsen, dateret den 22. april 2009, har Aabenraa Kommune anført:

"Jordflytningen godkendes med følgende bemærkninger:
flytning af jord fra områdeklassificeret areal skal anmeldes og der skal udtages jordprøver. Prøveantallet afhænger af modtager. Vi forudsætter at det drejer sig om ren jord fra grusgraven Andholm. Mht. deponering af jord indenfor søbeskyttelseslinie og i fredet areal, skal dette afklares med vores Naturafdeling."

I et brev af 23. april 2009 til Fredningsnævnet har Aabenraa Kommune, Teknik og Miljø, anført:

"Opfyldning / terrænændring på matrikel nr. 129 Søgård, Kliplev.

Aabenraa Kommune har konstateret, at der er sket opfyldning på ovennævnte matrikel, som ligger indenfor et fredet område.

Kommunen skal anmode om Fredningsnævnets udtalelse til sagen – herunder om opfyldningen forudsætter nævnets tilladelse.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at opfyldningen er sket indenfor det fredede område "Søgård søernes omgivelser". Formålet med fredningen er at bevare udsynet over Søgård søerne og disses omgivelser. Ændringer som forringer udsyn og landskabelige værdier forudsætter Fredningsnævnets godkendelse.

Sagens indhold fremgår af vedlagte breve. I brev af den 4.03.09 oplyser kommunen om en besigtigelse af opfyldningen (kort og fotos vedlagt), og ejeren af matrikel 129 (Søgård Byg Holding ApS) tilbagemelder i brev af den 11.03.09. I brev af den 23.04.09 godkender kommunen en jordflytning i h. t. Lov om forurennet jord m. v.

Kort opridset handler sagen om, at der er blevet kørt ca. 200 m³ jord til matriklen som – sammen med ca. 150 m³ lerholdig jord udgravet på matriklen i f. m. omlægning af regnvandsledning, reparation af kælder væg og etablering af terrasse – blev fyldt i en skræntlavning netop vest for bygningerne på matriklen. Der er efterfølgende blevet sået græs over opfyldningen.

Jf. ejeren har der tidligere ligget 2 rundbue haller hvor opfyldningen – som skulle dække et areal på omkring 50 m * 18 m - er sket.

Sluttelig kan oplyses, at opfyldningen er sket indenfor et område omfattet af søbeskyttelseslinjen omkring Store Søgård Sø (Naturbeskyttelseslovens § 16). Formålet med denne er bl. a. at bevare værdifulde landskaber, og der må derfor ikke ske terrænændringer m. m. uden kommunens forudgående tilladelse.

Kommunen afventer Fredningsnævnet før kommunen træffer beslutning i f. t. beskyttelseslinjen..."

I en mail af 11. juni 2009 til Fredningsnævnet har Miljøcenter Ribe anført blandt andet:

"...

Fredningsnævnet har den 20. maj 2009 anmodet om Miljøcenterets evt. bemærkninger ved. lovliggørelse af en opfyldning inden for fredningen ved Søgård Sø på matr. nr. 129 Søgård Kliplev.

Miljøcenteret kan oplyse, at der ud fra loftfotos at dømme på arealet nord for stuehuset og inden for fredningen er opført en ladebygning mellem 2002 og 2004 og i denne sammenhæng jf. luftfoto 2004 ser det ud til, at der er udført jordarbejder nord for den nyopførte bygning. Søgning i e-arkivet ligesom fredningsarkivet har ikke kunnet oplyse, at der er givet dispensation fra fredningen til opførelsen af denne bygning eller til terrænregulering. En bygning med tøndetag vest herfor ses at være fjernet. Bygningen kan kendes på ældre fotos. Aabenraa Kommune er af miljøcenteret anmodet om at søge oplysninger om byggeriet.

Miljøcenteret skal til klarlæggelse af forholdene på arealet forslå en besigtigelse..."

I en mail af 29. maj 2009 til Fredningsnævnet har Friluftsrådet anført, at rådet principielt mener, at "fredningen ved Søgård Sø skal respekteres."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 28. august 2009, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog for Søgård Byg Holding ApS, Kjeld Hansen, Aabenraa, for Miljøcenter Ribe, naturgeograf Jørgen Clausen, Ribe, for Aabenraa kommune, Teknisk Forvaltning, fagleder Niels Julsgaard, udvalgsformand Eivind Andreasen, næstformand Jørgen Witte, samt udvalgsmedlemmerne Edmund Mogensen og Lars Rydhard, for Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite formanden Per Kleis Bønnelycke, Kruså, og for Friluftsrådet Mogens Thomsen.

Fredningsnævnets formand oplyste, at Fredningsnævnet har modtaget en henvendelse fra Aabenraa Kommune om en opfyldning, som Søgård Byg Holding ApS, har foretaget på ejendommen matr. nr. 129 Søgård, Kliplev. Det fremgår af kommunens brev til Fredningsnævnet, at der i en skrænt-lavning på ejendommen er deponeret cirka 200 m³ jord og cirka 150 m³ lerholdigt jord. Ejendommen er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 20. november 1935, om fredning af arealerne ved Søgård Sø. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at det er formålet med fredningen af arealerne ved Søgård Sø at bevare udsynet over Søgård søerne og søernes omgivelser, og at de fredede arealer skal bevares i deres "nuværende tilstand".

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles ejeren af ejendommen, Søgård Byg Holding ApS, en lovliggørende dispensation til at bevare opfyldningen, eller om der skal meddeles påbud om retablering af tilstanden.

Kjeld Hansen oplyste under besigtigelsen, at han er direktør i Søgård Byg Holding ApS. Selskabet har foretaget opfyldning af en lavning i skrænten vest og nordvest for bygningerne på marken ned mod Søgård sø for bedre at kunne udnytte skråningen som mark. Der er kørt ca. 350 m³ jord på skrænten, hvorefter der er sået græs på arealet. Han skønner, at det areal, der berøres af opfyldningen, er ca. 3000 m² stort. Han tænkte ikke nærmere over, at der skulle foreligge en dispensation, før lavningen kunne opfyldes. Selskabet ansøger derfor om en lovliggørende dispensation til opfyldningen.

Per Kleis Bønnelycke bemærkede under besigtigelsen, at naturfredningsforeningen har anmodet Fredningsnævnet om at foretage besigtigelse, før nævnet tager stilling til, om der kan meddeles Søgård Byg Holding ApS en lovliggørende dispensation til at bibeholde opfyldningen. Danmarks Naturfredningsforening tager afstand fra det indgreb i naturen, som er sket ved opfyldningen af lavningen. Fredningsnævnet skal afvise at meddele en lovliggørende dispensation til opfyldningen, uanset at der kun er fyldt 350 m³ jord i lavningen, idet Fredningsnævnet nøje skal overveje konsekvenserne af en lovliggørende dispensation på baggrund af fredningsbestemmelserne.

Mogens Thomsen oplyste under besigtigelsen, at Friluftsrådet ikke vil protestere, såfremt Fredningsnævnet beslutter at meddele Søgård Byg Holding ApS en lovliggørende dispensation.

Udvalgsformand Eivind Andersen oplyste under besigtigelsen, at Aabenraa Kommune er indstillet på at meddele Søgård Byg Holding ApS en lovliggørende dispensation til opfyldningen af lavningen, fordi der alene er tale om et beskedent indgreb i naturen, og fordi opfyldningen er ubetydelig.

Næstformand Jørgen Witte tilføjede, at opfyldningen ligger under bagatelgrænsen og har ikke ændret den flotte udsigt fra landevejen ned over marken mod Søgård Sø.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Et medlem af Fredningsnævnet udtaler:

Det er formålet med fredningen af Søgård søerne og søernes omgivelser at sikre det særligt smukke udkig over søerne set fra hovedvejen fra Aabenraa mod Kruså samt at bevare det enestående kuperede landskab i dets "nuværende tilstand", som isen har formet. Det er derfor bestemt i fredningsnævnets kendelse, at der ikke må foretages foranstaltninger, som griber ind i denne tilstand.

Den opfyldning, som Søgård Byg Holding ApS har foretaget på ejendommen matr. nr. 129 Søgård, Kliplev, strider afgørende mod intentionerne med fredningen af Søgård søerne og søernes omgivelser, idet kendelsen indeholder et ubetinget forbud mod foretagelse af foranstaltninger, der griber ind i den tilstand, som er søgt og fortsat søges bevaret gennem fredningen af Søgård søerne og søernes omgivelser.

Selvom indgrebet i det fredede område er begrænset, vurderer dette medlem af Fredningsnævnet, at der som følge af det foran anførte ikke kan meddeles Søgård Byg Holding ApS en lovliggørende dispensation til opfyldningen. Søgård Byg Holding ApS skal derfor senest den 15. december 2009 have retableret den oprindelige tilstand på ejendommen.

To medlemmer af Fredningsnævnet udtaler:

Da det er formålet med fredningen af Søgård søerne og søernes omgivelser at sikre det særligt smukke udkig over søerne set fra hovedvejen fra Aabenraa mod Kruså samt at bevare det enestående kuperede landskab, går også vi klart ind for, at der ikke må foretages foranstaltninger, som griber ind i denne tilstand. Under besigtigelsen blev det oplyst, at der ikke forefindes dokumentation i form af fotos eller andet, der viser lavningen før opfyldningen.

En genetablering af skrænten vil derfor være en fortolkning. Den bør pålægges lodsejeren, hvis den udførte opfyldning hindrer det smukke udkig over søerne, men dette er ikke tilfældet. Desuden er den opfyldning, som Søgård Byg Holding ApS har foretaget, både i relation til mængden af påfyldt jord og størrelsen af det areal, som er ændret ved opfyldningen, så beskeden, at den kun i meget begrænset omfang har fjernet præg af kuperet landskab.

Efter disse medlemmers vurdering strider det ikke mod formålet med fredningen af Søgård søernes omgivelser at meddele Søgård Byg Holding ApS en lovliggørende dispensation til at bibeholde opfyldningen.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Der meddeles Søgård Byg Holding ApS en lovliggørende dispensation til at bibeholde opfyldningen.

Klagevejledning

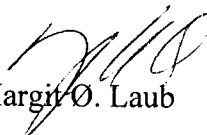
Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Søgård Byg Holding A/S, Aabenraa kommune, Skov – og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening samt andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til Fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt opfyldningen kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgeren rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del,
Esbjerg, den 13. oktober 2009.



Margit Ø. Laub

Denne afgørelse er sendt til:

Søgård Byg Holding ApS, c/o Kjeld Hansen, Flensborgvej 22, 6200 Aabenraa.
Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.
Skov - og Naturstyrelsen Sønderjylland, Felstedvej 14, 6300 Gråsten.
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Aabenraa kommune, Teknisk Forvaltning, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa.
Aabenraa kommune, Naturafdelingen, Plantagevej 4, Bov, 6330 Padborg.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite ved formanden Per Kleist Bønnelycke, Mølle-
gården 21, 6340 Kruså.

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.

Friluftsrådet c/o Mogens Thomsen, Varnæsvej 127, 6200 Åbenrå.

Friluftsrådet v/ Arne Bondo-Andersen, Søndermose 38, 6330 Padborg.

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

Dansk Ornitologisk Forening v/ Ove Steiner Rasmussen, Høgelshøj 83, 6200 Aabenraa.

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Tlf.: 9968 8800
E-mail: sydjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

30. oktober 2023

FN SJS 40/2023

FN SJS 40/2023: Ansøgning fra Aabenraa Kommune på vegne af Jan Christiansen om dispensation til byggeprojekt inden for fredningen af Søgård Søerne

Fredningsnævnet har den 5. juli 2023 modtaget en ansøgning fra Aabenraa Kommune på vegne af grundejer Jan Christiansen om dispensation til ombygning/renovering af huset på ejendommen Søgård Hovvej 3, 6200 Aabenraa, matr.nr. 62b Søgård Ejerlav, Kliplev, inden for fredningen af Søgård Søerne.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation til Jan Christiansen til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, som anført i afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund

De ansøgte ændringer er som følger:

” ...

Stueetage

Huset er i dag indrettet som to lejligheder. De slås sammen og huset skal igen være én bolig. Derfor skal der igen kun være én indgangsdør og der etableres nyt trappeparti. Det bliver ikke større end det oprindelige trappeparti.

Døren flyttes og der sættes enkelte nye vinduer i facaden mod vejen for at skabe en symmetrisk og harmonisk facade.

Kælder

Der påtænkes etableret to trin ned til kælderen ud for eksisterende kælderdoor, da gulvet i arealet inde bag døren graves en smule ned indvendigt for at sikre tilfredsstillende rumhøjde på ca. 2,2 m.

Trinene har samme bredde som døren og stikker samlet ca. 60 cm ud fra huset og etableres selvsagt i terræn, ned i terræn.

Desuden genindsættes vindue i kælderrum i nordvestlige gavlside. Hullet er i dag blot lukket med beton/cement.

Der etableres bad og toilet i kælderen.

Tagetage

Der bygges tre kviste mod syd/søen og der isættes 4 veluxvinduer i tagfladen mod nord/vejen.

Udenfor

Den eksisterende lovlige udestue fjernes og der bygges i stedet en udestue på østsiden af huset, med tagterrasse ovenpå.

Desuden etableres ny terrasse kombineret med trappeparti på husets sydside. Der ønskes ligeledes at etablere et spabad og at opstille en saunahytte.

Der skal ikke fældes eller fjernes beplantning i forbindelse med de ansøgte forhold.

...”



EKSISTERENDE FORHOLD

Rabenshus, Sogård





VISUALISERING - FREMTIDIGE FORHOLD

Rabenshus, Søgård

Billedet er kun et billede af et forslag til et nyt byggeri. Billedet er ikke et billede af et eksisterende byggeri. Billedet er kun et billede af et forslag til et nyt byggeri. Billedet er ikke et billede af et eksisterende byggeri. Billedet er kun et billede af et forslag til et nyt byggeri. Billedet er ikke et billede af et eksisterende byggeri.



Aabenraa Kommune har vedrørende Natura 2000 og bilag IV-arter oplyst, at ejendommen ligger ca. 250 meter vest for Natura 2000 fuglebeskyttelses- og habitatområdet ”Søgård Skov”, men at det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke det beskyttede område væsentligt. Der er desuden ikke registreret nogen bilag IV-arter på ejendommen, hvorfor det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Ejendommen er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1935 om fredningen af Søgård Søerne. På oversigtskortet nedenfor ses den omhandlede ejendom (det fredede område er skraveret med blå).



I kendelsens indledning står blandt andet:

”Efter at Landbrugsministeriet paa Statens vegne i Efteraaret 1934 har erhvervet det tidligere Gods-ejer Andreas Raben tilhørende ”Søgaard Gods”, har Naturfredningsnævnet fundet Tiden inde til at fremme en allerede tidligere paatænkt Fredning af de ved Hovedlandevejen Aabenraa-Krusaa

beliggende Omgivelser af Søgaard ”Store sø” og ”Lille Sø”, idet Nævnet finder, at disse Omraaders nuværende tilstand bør bevares for Eftertiden af Landskabelige Grunde.

...

Nævnet finder, at det er af væsentlig Betydning for Almenheden at bevare det nuværende smukke Udsyn over denne Egn, som kan nydes af alle de mange Mennesker, der færdes paa Landevejen...”

Det følger herefter af fredningen, blandt andet at områdets tilstand skal bevares, og at enhver bebyggelse, herunder anbringelse af skure, boder, lysthuse, badehuse, træbarakker og lignende, er forbudt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 26. oktober 2023, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I mødet deltog formanden, dommer Henrik Tosti, det ministerudpegede medlem, Christa Jørgensen, og det kommunalt udpegede medlem, Lone Jessen Hellerup. Desuden deltog Aabenraa Kommune ved Lis Bækkelund Lerche samt lodsejer Jan Christiansen.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Jan Christiansen redegjorde for projektet i overensstemmelse med ansøgningen og det medsendte tegningsmateriale. Han oplyste, at det ansøgte kun vil være synligt fra Søgård Hovvej og næppe vil påvirke indsigten til søerne fra denne vej. Han kan dog ikke fuldstændigt udelukke, at man om vinteren, når der ikke er blade på træerne, fra hovedvejen vil kunne skimte ejendommen mellem træerne. Ejendommen er omgivet af fredskov, og der skal ikke fældes træer i forbindelse med det ansøgte. Der bliver ikke tale om at etablere ”almindelige” solceller på taget. Det bliver enten tegl med integrerede solceller, jf. ansøgningsmaterialet, eller almindelige tegl, der minder om de nuværende. Man ønsker desuden at grave en lille ”kasse” ud foran kælder døren, idet kælderen i den ene ende af ejendommen skal sænkes en anelse for at komme i niveau med den resterende del. Saunatønden skal placeres på terrassen. Den bliver vistnok ca. 2 meter bred og et par meter i højden.

Lis Bækkelund Lerche oplyste, at der ikke kræves landzonetilladelse til det ansøgte, men muligvis en tilladelse efter reglerne om søbeskyttelseslinjen. Kommunen tager først stilling inden for eget ressortområde, når fredningsnævnet har truffet sin afgørelse. Hun har ikke umiddelbart nogen indvendinger mod det ansøgte. Man kan ikke se ejendommen – og dermed heller ikke det ansøgte – fra hovedvejen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det fremgår videre af stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Det fremgår desuden af stk. 3, at medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller 2) ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Formålet med fredningen er at sikre udsynet til søerne fra landevejen. Der er enighed om, at ansøgers ejendom og de ændringer, der ønskes foretaget på denne, ikke vil kunne ses fra landevejen. Allerede derfor findes det ansøgte ikke at være til hinder for fredningens formål, hvorfor nævnet meddeler Jan Christiansen dispensation til det ansøgte på vilkår,

at det ansøgte udføres i overensstemmelse med ansøgningen, herunder dog også således, at der ikke vil skulle søges om en ny dispensation, hvis Aabenraa Kommune måtte stille krav om f.eks. et mindre terrasseparti end det der fremgår af ansøgningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fredningsnævnet for Syddanmark, Sydlig del
Esbjerg den 30. oktober 2023

Henrik Tosti
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Grundejer Jan Christiansen

Lund og Lykkegaard Arkitekter, Laila Lund Christensen, llc@ll-ark.dk

Aabenraa Kommune, Byggeri m.v., byg@aabenraa.dk; lbaekk@aabenraa.dk

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Museum Sønderjylland, planer@msj.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Aabenraa, aase50@mail.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk

Dansk Ornitologisk Forening, aabenraa@dof.dk, gert.fahlberg@bbsyd.dk

Friluftsrådet Aabenraa, soenderjylland@friluftsradet.dk